Zuid - Oost Salland

Natuurlijk goed in de Regio!

December 2022

Inhoudsopgave

2-4	Aan de leden en afnemers
5	Voeren van droge mais
6	Grondstoffen
7	Aankoop VVO`s
8	Vervoersbewijs dierlijke mest
9-10	Silomanagement van groot belang
11-12	Silo veiligheid
13-14	Biofilm weghouden van drinkwaterleidingen is praktisch haalbaar
15-16	Duitsers verwachten tekorten aan varkensvlees in 2023
17-18	Knikruggen bij varkens
19-21	De Geiten zuivel markt
22	Konijn
23	Wijziging in ongediertebestrijding
24-25	Recept
26	20 vragen aan…..
28	Foutje
29	Winnaar beurs Hardenberg
30	Afscheid Tonnie Bosman
31-32	Winkel nieuws

Aan de leden en afnemers

Wat gaat de tijd toch snel. De feestdagen staan weer voor de deur en het jaar is alweer bijna voorbij. Het lijkt of alles sinds Corona nog sneller gaat. Als eerst wil ik u er graag op wijzen om met de feestdagen voor de deur, tijdig uw bestelling te plaatsen. Doordat de feestdagen grotendeels in het weekend vallen, valt er maar 1 werkdag weg, maar ook wij zijn graag kerstavond en oudejaarsdag op tijd thuis. Alvast dank daarvoor.

De landbouwbeurs in Hardenberg is weer achter de rug. Het was een hele mooie beurs, met name doordat het weer mogelijk was om zonder Corona beperkingen te komen. De beurs is heel goed bezocht en we hebben ook heel veel klanten mogen verwelkomen. Het was goed om elkaar weer eens in een andere setting te spreken. Misschien heeft u nog meegedaan met de prijsvraag. Verderop staat de uitslag met de winnaar. Heeft u niet gewonnen? Volgend jaar maakt u weer een kans.
Het is goed tijdens de beurs direct van onze klanten te horen dat de tevredenheid hoog is. Ook zijn er wat kanttekeningen gemaakt, waar wij weer goed van kunnen leren.

De discussie omtrent stikstof laait weer hoog op. Op het moment van schrijven, zijn weer veel agrariërs naar het provinciehuis om de PAS melders een hart onder de riem te steken. Het is absurd dat Den Haag deze mensen helemaal vergeet. Ik hoop dat de provincie hier wel in mee wil denken en dat er nu eindelijk wel een oplossing komt. Want er zijn veel loze toezeggingen gedaan en daar hebben we helemaal niks aan.
Het is verschrikkelijk, dat de psychische oorlog voering van de overheid tegen de agrarische sector voortduurt. In veel gezinnen is de sfeer verslechterd en veel agrariërs kampen met veel problemen, zoals slaapproblemen. Het is absurd dat dit in Nederland kan en wordt toe gestaan. Het lijkt wel of alles vanuit Den Haag geoorloofd is om onze sector weg te pesten.
Maar ze krijgen ons niet klein. We zijn heel saamhorig.

Het protest vandaag bij het provinciehuis laat zien, dat een agrariër er niet allen voor staat en op alle steun van collega's en de sector kan rekenen. We zijn nu weer een jaar verder en het blijft diep triest dat de overheid nog steeds niet in ziet, dat dit niet de weg is om tot een oplossing te komen..

Het is goed om daarover na te denken, maar pas op met je druk maken, waar je op dat moment geen invloed op hebt. Dat geeft alleen maar

negatieve energie. Zorg ervoor dat alles wat je zelf kunt doen, je ook goed doet. Dan laat je het daar in ieder geval niet liggen. Dat blijft actueler dan ooit.

Het jaar is alweer bijna om. Dan is het goed om de balans op te maken. De donkere doch feestelijke dagen rond kerst geven daar altijd alle gelegenheid toe. Een jaar waarin weer veel agrariërs stoppen, de mengvoeromzet in Nederland verder daalt, maar waar we eindelijk een punt achter Corona lijken te zetten. En een jaar waarin de kleine coöperatie steeds meer gewaardeerd wordt. En dat merken wij ook in de markt.

Samenwerking met AVC Eendracht
We zijn nu ruim een jaar verder en we merken dat de samenwerking steeds beter gaat werken. De graszaden gaan we volgend jaar ook gezamenlijk inkopen en er vindt veel productie uitwisseling plaats. Als we terugkijken is er afgelopen jaar veel veranderd. Het aparte is, dat we op veel zaken samenwerken, waar eerst niet aan gedacht hebben. En op vlakken waarvan we dachten, die gaan we samen oppakken, zijn we nog niet aan toe gekomen.
Dan zie je hoe belangrijk het is, om dingen pas te doen als iedereen er klaar voor is. Want zo blijft iedereen enthousiast over de samenwerking. We hebben bijvoorbeeld ook allebei een nieuwe accountant gekozen. Dat werkt ten eerste heel efficiënt en dat zien we dan in de kosten ook dubbel en dwars terug.

Terugblik
Zoals eerder gemeld is het einde van het jaar het moment om terug te blikken. Op personeel vlak is Tonnie Bosman met pensioen gegaan. Jeroen Groot Lipman en Frans Hulman zijn bij ons gestopt, deze plekken zijn door Mark Schotman en Thijs Veltink weer opgevuld. Hielke Ramaaker heeft zijn diploma behaald en kon gelijk bij zijn stage bedrijf aan de slag. Hierdoor is hij bij ons gestopt.

Op voergebied hebben we de nieuwe voorverdichter op perslijn 2 goed uitgeprobeerd. Betere korrelkwaliteit en geen gasverbruik. Met de piek van de energieprijzen in augustus hebben we daar enthousiast gebruik van gemaakt. Daarnaast is de nieuwe zakgoed combinatie in gebruik genomen. Iedereen heeft Jan Oosterwijk er al wel mee zien rijden. Zo kan hij meer pallets meenemen en hierdoor nog efficiënter werken.
In de fabriek hebben we het nieuwe geurreductie systeem in gebruik genomen. Een eenvoudige maar zeer doeltreffende installatie. En onze

omgeving is er blij mee. Het 1 jarige jubileum van de samenwerking met AVC De Eendracht hebben we al weer gehad. Een mijlpaal waarbij we terugkeken op een mooi jaar waarin we op veel vlakken vooruitgang hebben geboekt. Maar ook een jaar waarin we van veel zaken hebben geleerd omdat ze niet meteen goed gingen. Al met al een grote vooruitgang voor uw coöperatie. Een samenwerking waar u als lid/afnemer zeker de vruchten van plukt.

Onze mengvoeromzetten zijn dit jaar gestegen. Dit in tegenstelling tot het landelijk gemiddelde. We zien dat de kleine coöperatie weer gewaardeerd wordt door de vele voordelen die wij bieden. En dat niet alleen u, maar ook meer klanten gebruik van maken. En door het (hopelijk) einde van de Corona pandemie, kunnen wij weer op vertrouwde wijze doorgaan. Want onze kracht is dicht bij de leden/klanten staan en zo weten wat we voor onze leden/klanten moeten doen.

Inzake de sectoren, zijn de gevolgen van de enorm hoge grondstofprijzen te zien. Alleen de melkveesector heeft een betere prijs voor de melk gekregen en heeft goed gedraaid. Door de hoge voerprijzen werden in de andere sectoren het financieel erg lastig gemaakt. Zowel bij de vleesvarkens als konijnen stegen de opbrengstprijzen niet of niet voldoende om de hoge voerprijzen te compenseren. Bij deze bedrijven is het financieel momenteel erg lastig en kijken uit naar betere opbrengstprijzen en lagere voerprijzen.

Uw coöperatie heeft weer een goed jaar achter de rug en gaat de toekomst met vertrouwen tegemoet. Dit alles is mogelijk gemaakt door u als lid/afnemer in 2022. Hiervoor wil ik u dan ook hartelijk bedanken.
Ook dit jaar zien we weer door de gerealiseerde technische resultaten bij onze klanten en onze voerprijs van de afgelopen tijd, dat wij het goed blijven doen. Wij hebben niet de ambitie om de beste te zijn. Maar wij willen het altijd beter doen dan een ander. Iets wat wij in 2023 zeker zullen voortzetten. Als er zaken zijn, laat het ons weten, want wij leren ook elke dag weer bij.

Ten slotte wil ik u en uw gezin namens alle medewerkers van CAVV Zuid-Oost Salland, prettige kerstdagen toewensen en een voorspoedig en gezond 2023 voor u en uw gezin alsmede voor uw bedrijf.

Hans Verheul

Voeren van droge mais

De mais van 2022 heeft veelal droge groeiomstandigheden gekend. Op veel grondsoorten heeft dit er voor gezorgd dat de kolven matig tot slecht gegroeid waren. De opbrengsten vielen bij voorgaande jaren dan ook niet mee. De maand augustus was ook zeer droog waardoor de afrijping van de mais in veel gevallen erg hard is gegaan. We zien in de uitslagen dan ook veel mais die een droge-stof percentage heeft tussen de 40 en 50 %.

In de theorie vallen deze maiskuilen qua VEM nog relatief mee. De verterings-coëfficiënt wisselt enorm van de droge kuilen (VCOS). In de praktijk valt het echter niet altijd mee om er voldoende melk van te maken. Een droge maiskuil is erg bestendig, daardoor is het belangrijk om naast de mais voldoende energie op pens niveau te voeren. Belangrijk is om er voor te zorgen dat het rantsoen voor het hek voldoende smakelijk is om zo toch een goede opname te krijgen. De opname wisselt ook per maiskuil.

Uit de praktijk terug horen we dat het helpt om de mais een halve dag van te voren vast in te weken met water in de mengwagen. Dit zorgt voor een betere opname en benutting. Belangrijk is dan wel dat er geen broei in het voer komt!

Producten die goed passen bij de droge mais zijn vooral licht verteerbare graskuilen. Daarnaast kan de keuze worden gemaakt voor bijproducten zoals perspulp, aardappelstoomschillen of citruspulp.

In het krachtvoer moet er vooral gedacht worden aan tarwe, gerst of suiker rijke pulp. Goed om vroegtijdig om tafel te gaan met uw voorlichter om een plan te maken wanneer welke kuil wanneer gevoerd moet worden en of het verstandig is om er bijproducten bij aan te kopen.

Grondstoffen

De grondstoffenmarkt begeeft zich nog steeds op een erg hoog niveau. De oorlog in Oekraïne heeft de markt in februari doen exploderen. Nu 9 maanden later trekken we de conclusie dat de markt van zichzelf wil dalen. Echter door politieke uitspraken (met belangen) gaat dit met horten en stoten. We zien de markt vaak opveren, maar even zo vaak dalen. Daarbij lijkt de dalende trend langzaam maar zeker aan de winnende hand. Voorzichtigheid voor inkopen op de langere termijn is dan ook op zijn plaats. Producten die wel op de langere termijn gekocht worden moeten voor wat betreft voederwaardeprijs dan ook extreem gunstig zijn.
Een mooi voorbeeld is de soya index. Vele zaken welke de absolute prijs beïnvloeden zijn hierin meegenomen. Voorraden. De te verwachten oogsten maar ook de verhouding euro/dollar zijn belangrijke zaken. Als de markt niveaus aantikt in het gebied 60%-80% dan zijn dat toch signalen om toch iets verder vooruit te kopen.

Eiwitten:
Op het moment van schrijven staan de soyaprijzen met een gunstige index onder druk. De druk op de soya prijzen zorgt ook voor druk op de raapprijzen. Daarnaast zit over een paar maand de nieuwe Zuid Amerikaanse oogst er aan te komen. Dit zal de voorraden zoals het zich nu laat aanzien doen oplopen en dus de druk op de prijzen verder doen oplopen. Eiwit vanuit zonnebloemschroot lijkt wel wat vaster in prijs. Dit zal te maken hebben met de ruwe celstof wat zonnebloem vertegenwoordigd. Ruwe celstof is flink gevraagd en zorgt ervoor dat de ruwe celstofrijke producten fors geprijsd zijn.

Granen:
De markt schommelt flink, maar lijkt langzaam maar zeker in een dalende trend te komen. Vooral de mais is zakkende. Op korte termijn zal dit zorgen voor dalende prijzen op maisrijke krachtvoeders. De druk die de mais geeft zorgt er voor dat tarwe en gerst eigenlijk niet naar boven kunnen.

Pulp:
De pulpachtigen zijn erg fors geprijsd. In die zin rekent pulp zichzelf uit de markt. Dit lijkt inmiddels door te dringen in de markt. Afgelopen week liet de eerste voorzichtige daling zien. Daarnaast komt vanaf december Citrus pulp vanuit over zee terug op de markt. Dit zal zorgen voor extra druk op de bestaande pulpsoorten. Ook vanuit deze hoek verwachten wij een langzaam dalende trend.

Aankoop VVO’s

Graag willen wij bij u de mestverwerkingsplicht extra onder de aandacht brengen. De verplichting om mest te laten verwerken geldt alleen als er op uw bedrijf meer mest wordt geproduceerd dan u op uw grond mag uitrijden. U kunt op 3 manieren aan de mestverwerkingsplicht voldoen. Dit doet u met een driepartijen overeenkomst (DPO) mestverwerking, een vervangende verwerkingsovereenkomst (VVO) of een vervoersbewijs dierlijke meststoffen (VDM) met opmerkingscode 61.
Op dit moment kan er geen mest meer uitgereden worden. U kunt nu dus niets meer met de opties DPO en de VDM doen. Wel blijft de VVO (vervangende verwerkingsovereenkomst) over.
Wij adviseren u tijdig en ruim voldoende VVO’s aan te schaffen. U kunt via het bemestingsplan (mits actueel) inzien hoeveel VVO’s u moet aankopen. Als u secuur wilt uitrekenen hoeveel VVO`s u nodig bent moet u de bex vast uitrekenen. Hiervoor is het belangrijk dat u alle kuiluitslagen terug heeft. Komt u er niet uit, neem dan contact op met uw voorlichter.

Let op, bij aankoop van te weinig VVO’s kan het NVWA hoge boetes opleggen en er wordt met regelmaat op gecontroleerd!

Wij als CAVV Zuid-Oost Salland kunnen u in contact brengen met leden van ons die VVO’s over hebben. U kunt dan vervolgens zelf met elkaar de overeenkomst afsluiten.

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd, mochten er vragen zijn dan horen wij het graag.

Vervoersbewijs dierlijke mest

Het ‘Realtime vervoersbewijs dierlijke mest’ vervangt vanaf 1 januari 2023 het papieren vervoersbewijs. De informatie die gemeld moet worden blijft grotendeels gelijk ten opzichte van 2022. Wel komen de verantwoordelijkheden anders te liggen.

Wijzigingen Realtime vervoersbewijs dierlijke mest
Voorafgaand aan het transport dient er door de vervoerder een vooraanmelding en startmelding gedaan te worden in het nieuwe programma e-CertNL. Vervolgens wordt een laad-en losmelding gedaan tijdens transport. Binnen 7 dagen na het transport dienen de transporten bevestigd zijn door zowel de leverancier als de afnemer.

Verschil vervoer en vervoerder
Bij bemonsterde transporten dient de intermediair de melding te doen. Bij forfaitaire transporten hangt het af van de vervoerder. Forfaitaire transporten mogen worden gedaan door het landbouwbedrijf zelf, een derde of intermediair.

- Het landbouwbedrijf dient onder ‘eigen’ naam een vervoersbon in, via e-CertNL;
- Bij vervoer door een derde (bijvoorbeeld loonwerker) dient de vervoerder namens het landbouwbedrijf de vervoersbon in;
- Regelt de intermediair het transport, dan dient deze onder eigen naam de meldingen te doen.

In alle gevallen moeten de leverancier en afnemer binnen 7 dagen het transport bevestigen.

Eigen administratie
Naast dat je de transporten meldt in het e-CertNL systeem, dienen in de eigen administratie ook gegevens bewaard te worden, namelijk de naam van de chauffeur en de route van het vervoer (indien een geregistreerde intermediair gebruik heeft gemaakt van GPS).

Particulieren
Ook particuliere bedrijven (of kleine bedrijven zonder KvK) hebben straks een relatienummer nodig bij RVO. De vervoerder dient deze gegevens vervolgens in bij het aanmelden van het vervoer. Heeft een particulier geen relatienummer dan is het niet mogelijk om de mest aan te voeren.

Bron: Melkveebedrijf

Silomanagement van groot belang

CAVV Zuid-Oost Salland levert voer dat aan alle kwaliteitseisen voldoet. Wij kiezen er bewust voor om onze voerders af te leveren met eigen bulkauto`s en eigen chauffeurs. Ook onze chauffeurs hebben de opdracht te letten op bijzonderheden bij de silo waarin het voer geblazen wordt. Eventuele bijzonderheden geven zij door aan onze adviseurs, die dit met u zal bespreken tijdens een volgend bedrijfsbezoek.

Aandachtspunten die regelmatig terugkomen zijn:

Silonummer ontbreekt of klopt niet

- Het is wettelijk en in alle IKB programma`s (rund, varken, konijn en geit) verplicht dat voersilo`s zijn genummerd met een uniek nummer. Ook moeten de silo`s met nummer aangegeven zijn op de plattegrond van het perceel die voor IKB aanwezig moet zijn. Als dit niet het geval is, leidt dit tot een tekortkoming bij de IKB/KKM controle.

- Het gebruik van goede silonummers voorkomt fouten bij lossing.

- Wettelijk is CAVV Zuid-Oost Salland verplicht het geleverde voer tot in de silo bij de klant te kunnen traceren door middel van een goed functionerend tracking en tracing systeem. Hiervoor is het belangrijk om direct bij de bestelling het silonummer door te geven. Mocht u (nieuwe) silonummer stickers nodig hebben, geef dit dan a.u.b. door aan ons kantoor. Ook onze chauffeurs hebben standaard silonummer stickers in hun bulkauto voor u beschikbaar.

Silo`s komen nooit leeg, worden steeds bijgevuld en silowand is erg aangekoekt

- Silo`s lopen nooit leeg van onder uit, maar van binnen uit. Als de silo steeds bijgevuld wordt dan blijft vaak het oudste voer zitten, totdat de silo bijna leeg is of het zakt in een keer naar beneden als er nieuw voer in geblazen wordt.

- Doordat silo`s soms niet leegkomen en/of er resten voer achterblijven kan schimmelvorming plaatsvinden. De schimmels produceren op hun beurt mycotoxinen; stofwisselingsproducten die toxisch zijn. Mycotoxinen kunnen zich vormen tijdens de gewasperiode (veldschimmels) maar

ook tijdens opslag (opslagschimmels). Temperatuur, aanwezigheid van vocht en duur van opslag zijn hierbij ook van invloed. Door een combinatie van deze factoren doen zich regelmatig moeilijk te herleiden en te verklaren problemen voor bij de dieren.

Vage klachten zoals:

- Vruchtbaarheidsklachten bij melkkoeien en zeugen
- Prolapsen (endeldarm uitstulping)
- Afstervende staartjes bij biggen
- Zwarte tongetjes bij leghennen
- Verlaagde voeropname
- Verminderde groei
- Diarree en/of verteringsproblemen
- Verlaagd weerstand
- Aankoeken van de silowand treedt vooral op in het najaar. In een voersilo kan de relatieve vochtigheid plaatselijk hoog zijn door lekkage of door condensvorming als gevolg van grote temperatuurschommelingen in de buitenlucht. Door condensatie trekt water naar de wanden, waardoor het aankoeken en de schimmelvorming meestal daar beginnen. De groeiende schimmel produceert extra vocht, waardoor de schimmel zich verder kan uitbreiden.

Silo veiligheid

Er gebeuren ieder jaar in Nederland ongevallen met bulksilo's, vaak als gevolg van ondeugdelijke silo's. Graag vragen we u om eens extra aandacht te hebben voor veiligheid op uw bedrijf, een aantal punten om eens naar te kijken:

Silo's:

- Bereikbaarheid silo met de vrachtwagen
- Vervorming draagconstructie of silolichaam
- Roestvorming aan deconstructie
- Zitten alle windverbanden eraan en zijn ze juist gemonteerd
- Staat fundament
- Staat van los- en ontluchtingsbuizen
- (In de buurt van een) ondeugdelijke mestput of andere gevaarlijke openingen.
- Goede en schone bereikbaarheid voor aansluiten verlaadslang en stofzak. (ook niet te hoog)
- Scherpe / uitstekende delen waar je langs loopt.

Daarnaast komen de donkere dagen er weer aan en is dus voldoende licht ter plaatse ook belangrijk. Vaak kan de bulkwagen zelf voor deze verlichting zorgen, maar die schijnt natuurlijk niet om de hoek. Ga zelf eens kijken bij de silo's in het donker en ervaar wat onze chauffeur ervaart. Dat kan zeer verhelderend zijn.

Verder is het altijd fijn om zo min mogelijk obstakels te hebben op het erf met name op de route van het vrachtverkeer. Soms zijn er risicovolle plekken op het erf die niet direct zichtbaar zijn zoals oude mestkelders. Het markeren of afzetten van deze plekken helpt ongelukken voorkomen.

En het allerbelangrijkste: Kinderen op het erf zijn bijzonder kwetsbaar. Leg daarom de gevaren van vrachtwagens uit. Dit leren kinderen op de boerderij vaak al van jongs af aan. Maar extra uitleg voor bezoekende kinderen is altijd verstandig, want die kennen de gevaren vaak niet!

Biofilm weghouden van drinkwaterleidingen is praktisch haalbaar

‘Het waterbewustzijn groeit, maar is nog niet top. Varkenshouders gaan er te makkelijk vanuit dat ze met standaardbehandelingen de biofilm in de leidingen in hun stallen verwijderen en weghouden’, stelt Daisy Roijackers. ‘Oog voor biosecurity van het drinkwater voor de varkens levert rendement op.’
Varkens continu schoon drinkwater voorschotelen is een hele kunst. Zelfs als je een prima kwaliteit drinkwater op je varkensbedrijf geleverd krijgt door een waterleverancier of een eigen bron moet je die een paar keer per jaar laat onderzoeken. ‘In het leidingwerk in de stallen ligt continu de vorming van een biofilm op de loer’, weet Daisy Roijackers, biosecuritymanager bij Intracare.

‘Zeker als allerlei voedingsbronnen voor gisten, bacteriën en virussen aan het drinkwater worden toegevoegd zoals zuren, supplementen of vaccins. Die mix van kiemen beschermt zich door slijmvorming wat een ondoordringbare laag vormt tegen de leidingwand. Dan kan een biofilm ontstaan waaruit kiemdeeltjes vrijkomen en via het drinkwater in de darmen van het dier terechtkomen. Zeker in warme omgevingen zoals in de afdelingen met gespeende biggen kunnen verontreinigde leidingen de darmgezondheid flink onder druk zetten.’

Biofilmgenerator
Met een biofilmgenerator doet Roijackers onderzoek naar reinigingsmethodes van leidingen onder verschillende omstandigheden. In een stellage met doorzichtige buizen kan elke gewenste biofilm worden opgebouwd. Ze onderzoekt wat er met zo’n biofilm gebeurt en hoe zo’n verontreiniging effectief te verwijderen is.
Schoon drinkwater stimuleert gezondheid, welzijn en productie
DAISY ROIJACKERS, BIOSECURITYMANAGER BIJ INTRACARE
‘Chloordioxide en zuren maken niet schoon en perazijnzuur of gewone waterstofperoxides pakken niet het totale leidingsysteem aan. Met Intra Hydrocare, een ultra-gestabiliseerde en langzaam vrijkomende waterstofperoxide, verdwijnt zo’n hardnekkige aanslag als sneeuw voor de zon.’

Brandschoon praktisch haalbaar
Elke ronde starten met brandschone waterleidingen en ze ook schoon houden, is volgens de biosecuritymanager praktisch haalbaar. In lege afdelingen een halve dag een 2 tot 3 procent oplossing Intra Hydrocare in de leidingen zetten en daarna doorspoelen of slechts enkele uren circuleren met zo'n bruisende oplossing maakt het drinkwatersysteem van het begin tot het eind schoon.

'Doe het consequent en tegelijk met het na elke ronde reinigen en ontsmetten van afdelingen', tipt Roijackers. 'Het schoonmaakresultaat in de ondoorzichtige waterleidingen zie je niet, maar we kunnen de waterkwaliteit wel vaststellen. Omdat een risicofactor wordt uitgesloten, kunnen de resultaten verbeteren of op een constant hoog niveau blijven. Het biedt zekerheid.'

Wekelijks onderhoud
Leidingen vrijhouden van een biofilm tijdens een productieronde vergt wekelijks onderhoud. Een korte Intra Hydrocare-kuur volstaat. 'Het product is veilig voor dier, mens en omgeving en een onderhoudsdosis kan probleemloos worden ingezet', zegt de biosecuritymanager.

De drinkwaterveiligheid op het hoogste niveau houden kost volgens Roijackers een fractie van bijvoorbeeld de voerkosten. 'Daarnaast stimuleert schoon drinkwater de diergezondheid, het dierenwelzijn en de productie.'

Bron: Varkens.nl

Duitsers verwachten tekorten aan varkensvlees in 2023

Begin komend jaar ontstaan de eerste gaten in het aanbod aan Duits varkensvlees. Hiervoor waarschuwt de Duitse Vereniging van de Vleesindustrie (VDF). Ze voorspelt ook aanzienlijk stijgende prijzen als gevolg van een aanhoudend dalend aanbod. Dit doordat steeds meer varkenshouders stoppen. Momenteel worden in Duitsland 70.000 tot 80.000 varkens wekelijks minder geslacht dan in 2021.

De Duitse VDF luidt de noodklok. Ze waarschuwt dat komend jaar een schaarste aan Duits varkensvlees kan ontstaan. Daarbij verwijst de VDF concreet naar de aanhoudende daling van het aantal varkenshouders. Ze waarschuwt voor de gevolgen hiervan. Volgens Hubert Kelliger, van Westfleisch én VDF-bestuurder, ontstaan over vier tot zes maanden de eerste gaten in het varkensvlees-aanbod. Ook voorspelt de VDF-bestuurder aanzienlijk stijgende prijzen als gevolg van dit dalend aanbod. Momenteel worden in Duitsland wekelijks tussen de 70.000 en 80.000 varkens minder geslacht dan een jaar geleden. In de periode januari tot september 2022 daalde het aantal slachtvarkens met negen procent tot 35,3 miljoen dieren. Dit meldt de Allgemeine Fleischer Zeitung.

Verdere achteruitgang

Kelliger krijgt bijval van zijn collega-bestuurder Gereon Schulze Althoff van de Tönnies-Groep. „Zonder goede vooruitzichten en het ontbreken van een goed toekomstgericht overheidsbeleid, gaat de varkenshouderij nog sterker achteruit dan in de afgelopen jaren reeds het geval was", waarschuwt VDF-bestuurder Gereon Schulze Althoff.

AVP

Een probleem dat de VDF ook aankaart zijn de fors hogere kosten voor energie en voer. Deze worden niet gecompenseerd door hogere prijzen. Volgens Kelliger verdient de hele keten momenteel geen geld. Naast de hogere kostprijs, spelen ook de AVP-uitvoerbeperkingen een duidelijke rol. „De keten kampt hierdoor met een tekort van 25 euro per vleesvarken. Dit is omgerekend één miljard euro per jaar”, aldus Kelliger. Het VDF wil dat de politiek zich meer inspant om belangrijke Aziatische exportmarkten te heropenen voor Duits varkensvlees. In dat kader zegt Kelliger het onbegrijpelijk te vinden dat de Duitse kanselier Olaf Scholz, tijdens zijn staatsbezoek aan China, de kwestie niet aan de orde heeft gesteld.

Bron: Pigbussines.nl

Knikruggen bij varkens

Tijdens één van de stalrondes viel mijn oog op een quasimodo-achtig vleesvarken. En alsof het zo moest wezen, trof ik diezelfde middag op een vermeerderingsbedrijf soortgelijke biggen aan. Knikruggen. Het lijkt voor mijn idee soms met vlagen her en der de kop op te steken, om ze vervolgens weer een tijdje nergens waar te nemen. Maar hoe zat het ook alweer?

Het fenomeen knikruggen omschrijft eigenlijk het ontstaan van een kromming in de wervelkolom. De officiële benaming is afhankelijk van de soort kromming. In geval van een bolling van de rug, ofwel knik omhoog aan het begin van de rugwervels, spreken we van kyfose. Maar wanneer het een holling van de rug betreft, ofwel knik omlaag bij de laatste borstwervels, spreken we van lordose. Ook valt op dat de aangetaste dieren vaak hangende oren hebben en wat minder actief zijn in vergelijking met hun koppelgenoten.

Meestal betreft het een individueel dier, maar soms zien we het bij meerdere dieren in een toom. Over het algemeen kan gelukkig wel gesteld worden dat het slechts zo nu en dan voorkomt. De afwijking is nog niet aanwezig bij geboorte; de vervorming ontwikkelt zich vaak rond de 8 tot 16 weken leeftijd. Al is dit geen gouden standaard; ook in de kraamstal zien we knikruggen ontstaan.

Oorzaak knikruggen

Maar wat is nu de oorzaak hiervan? Hierover zijn de geleerden het nog niet eens. Onderzoek geeft aan dat vaak sprake is van een verstoorde botopbouw, waardoor de veranderde stand in de wervels kan ontstaan. Zo worden bij veel van de dieren met knikruggen chronisch gebroken of enorm broze ribben aangetroffen. Het lijkt er dus sterk op dat de vervormingen te maken hebben met afwijkingen in de botstofwisseling. Zo zou met name een vitamine D-tekort bij jonge, snelgroeiende (gespeende) varkens een rol kunnen spelen.

Echter wordt in de literatuur ook wel gesproken over een vitamine E-tekort, te hoog vitamine A-gehalte of een te hoog zinkgehalte.
Andere redenen voor het ontstaan van knikruggen zou kunnen liggen bij een afwijkende verhouding calcium ten opzichte van fosfor, de aanwezigheid van gifstoffen of mogelijke tekorten in het zeugenvoer einde dracht. En alsof dat nog niet genoeg opties zijn; ook virale infecties in de baarmoeder kunnen ten grondslag liggen aan het ontstaan van knikruggen. Denk hierbij aan het doormaken van een PRRS, Circo type 2 of type 3-infectie door de zeug in de dracht. Tot slot worden genetische aanleg of vroege puberteit in mannelijke varkens nog als mogelijke oorzaken in de literatuur genoemd.

Niet te genezen
Veel theoretisch geneuzel dus, zonder concrete uitkomst. Want helaas zijn knikruggen niet te genezen, zien we bij deze dieren een hoger sterftecijfer en zijn de prestaties als vleesvarken niet te vergelijken met hun koppelgenoten. Daarnaast is het aannemelijk dat het welzijn van deze dieren toch wel wat is aangetast. Dus ondanks dat we als veehouder en erfbetreder erop gefocust zijn alle dieren zo gezond mogelijk de eindstreep te laten behalen, is dit zowel welzijns- als kostentechnisch bij dieren met een knikrug haast een onmogelijkheid.

Bron: Boerderij.nl

De Geiten zuivel markt

Het rendement in geitenmelk is in de afgelopen anderhalf jaar flink verandert door de stijgende kosten en het achterblijven van melkprijs, onderstaand artikel uit vakblad geitenhouderij geeft hierbij een beeld :

Door de stijgende kosten zijn de hoge marges in de geitensector voorbij. “Sommige bedrijven zullen het moeilijk krijgen, maar de kostenstijging is maar tijdelijk”, stelt Guy Hex, directeur van geitenmelkverwerker Capra in België. Het is een van de laatste hete dagen in september als we Guy Hex bezoeken op zijn kantoor in Halen in het Belgische Limburg. Een tankwagen van Organic Goat Milk heeft net een lading biologische melk afgeleverd op de fabriek waar jaarlijks 60 miljoen liter geitenmelk van Belgische en Nederlandse boeren verwerkt wordt. “Een jaar geleden was het hier rustiger. Toen draaiden we wegens corona maar op halve kracht”, trapt Guy Hex het interview af.

Hoe staat de geitenmelksector er voor?
“Het zijn niet de beste tijden. De kosten rijzen de pan uit en de prijsstijging van de melk kan niet volgen. Krachtvoer is drie keer zo duur geworden, bijvoorbeeld. Hierdoor zullen er onvermijdelijk wat geitenbedrijven het moeilijk krijgen de komende tijd en zullen er mogelijk bedrijven sneuvelen. Het gaat dan vooral om kleinere, jongere bedrijven met een grotere schuldenlast in combinatie met slechte of middelmatige melkopbrengsten. Deze bedrijven hadden het voor corona ook al lastig en zaten toen al in de ziekenboeg. In sommige gevallen moet je eerlijk zijn en is stoppen de enige juiste keuze. Ik was deze week op een bedrijf waar de voerfactuur alleen al even hoog was als het melkgeld dat het bedrijf ontving.”

Wordt er überhaupt nog een boterham verdiend in de geitenhouderij?
“Bedrijven met een goede kostenstructuur en productie per geit komen zeker nog uit de kosten, maar het is zeker niet zo goed als het jaren geweest is. Maar laat ons eerlijk zijn, geitenboeren hebben in de jaren voor corona zeer goede zaken gedaan.”

Wat zit er nog meer aan te komen voor de geitenhouders?
“De komende tijd zal het er niet makkelijker op worden. Door de warme en droge zomer is de ruwvoerproductie niet optimaal waardoor een verdere kostenstijging te verwachten is voor het voer. Aan de andere kant ben ik geen doemdenker. De kostenstijgingen worden aangezwengeld door de hoge energiekosten. Daar zit voor een groot gedeelte speculatie bij. Ik heb er vertrouwen in dat de prijzen in de zomer van 2023 normaliseren.”

Koeienboeren beleven nu gouden tijden en geitenboeren komen nauwelijks of niet uit de kosten. Wat is er gebeurd?
“De prijsstijging in de koeiensector is ongezien. De melkprijs lag hier jaren op 30 à 35 cent en is in het voorbije jaar verdubbeld naar 60 cent. In de geitenhouderij hebben wij er dit voorjaar enkele centen bij gedaan en we plannen vanaf 2023 een volgende stijging van het melkgeld met 3 tot 5 cent. Een verdubbeling van 70 cent naar 1,40 zit er evenwel niet in. Bij de koemelk heb je te maken met een structureel dalende productie wereldwijd. Daartegenover ligt de mondiale vraag sinds het midden van de coronaperiode op een goed niveau. Zuivelproducten van koemelk zijn hierdoor ook sterk in prijs gestegen. Deze onbalans, dit onderaanbod, heb je in de geitenmelkerij niet. Sinds corona is er eerder sprake van een overaanbod. In 2020 zagen wij door het sluiten van de horeca een sterke daling van de vraag. Daarom hebben we in 2021 op de rem getrapt en gehalveerd in productie. We hebben toen 50 procent van de melkplas verkocht aan handelaren. Deze melk is in de poeder of de halfharde kazen terechtgekomen met het gevolg dat er later in deze sectoren sprake was van een overproductie. Deze instabiliteit is nog steeds niet volledig uit de markt en dit verklaart voor een deel waarom de prijsstijgingen uit zijn gebleven. In onze productgroep van zachte kazen is de markt overigens al volledig de coronaklap voorbij. De horeca draait beter dan ooit tevoren.”

Wat verwacht u van de nabije toekomst? Er heersen veel vraagtekens over de koopkracht van consumenten.
“We verwachten dat de bestedingskracht van consumenten een flinke knauw krijgt aan het eind van het jaar als energiefacturen opgemaakt worden en de volledige impact van de hoge energieprijzen duidelijk wordt. De horeca en foodservice zullen het moeilijk krijgen. Wij houden rekening met een terugval van 50 procent bij de horeca en mogelijk sluitingen door nieuwe coronamaatregelen. Aan de andere kant verwachten we dat deze terugval grotendeels gecompenseerd wordt door een grotere consumptie in de retail. Uiteindelijk denken we onze leveranciers aan het begin van volgend jaar dus een lichte prijsstijging te geven.”

En wat zijn de gevolgen van de Nederlandse en Vlaamse stikstofplannen voor uw bedrijf?
“Wij verwerken 60 miljoen liter melk. Daarvan komt er 45 miljoen uit België en 15 miljoen uit Nederland. De gevolgen van de plannen voor de geitenhouderij zijn nog niet geheel duidelijk. Wij worden als relatief kleine sector niet specifiek bij naam genoemd in de plannen. Alhoewel wij geen telefoontjes krijgen van geitenbedrijven die denken te moeten stoppen bij de huidige plannen, houden wij rekening met een inkrimping van de aanvoer met 5 procent. Bedrijven die dicht bij een natuurgebied zitten, zullen het wellicht moeilijk krijgen.”

Betekent dit een rem op de groei van Capra?
“5 procent is niet onoverkomelijk. We kunnen eventueel nog in andere landen sourcen als we hier tekort zouden hebben. Onze moedergroep Eurial haalt melk op in Spanje en Frankrijk en ook in Duitsland hebben we een fabriek waar 10 miljoen liter verwerkt wordt. Deze melkplas wordt overigens door Capra aangestuurd.”

Is de groei van de geitenmelkerij eruit?
“Voorlopig verwacht ik dat wel. Los van de huidige prijssettingen die het geitenhouden minder interessant maken, is het door het stikstofbeleid onmogelijk om nieuwe vergunningen te verkrijgen. Daarbij is de bank ook steeds terughoudender in kredietverstrekking. Dit wil overigens niet zeggen dat er de komende jaren geen nieuwe bedrijven zullen bijkomen. Een aantal ondernemers heeft voor het stikstof arrest nog een vergunning gekregen en zal mogelijk de komende tijd opstarten. Daarnaast sluit ik niet uit dat er in de toekomst een nieuwe groeispurt zal ontstaan. Geitenkaas wint nog steeds marktaandeel in de Benelux en in de rest van Europa, en ook door stoppende boeren zal er mogelijk weer ruimte ontstaan voor nieuwe geitenbedrijven. Ik blijf heilig geloven in de geitenmelksector.

Guy Hex van Capra ziet een sterk gestegen interesse in lokale producten. “We hebben het Made in Belgium-label geïntroduceerd en dat product loopt erg goed. De interesse in lokale producten tijdens corona lijkt de vraag naar biologische producten verdrongen te hebben. Ons moederbedrijf ziet dat sterk in Frankrijk: daar lijkt de interesse in biologische producten op zijn retour en wordt biologische melk soms in de gangbare productie verwerkt.”

Konijn

Het eten van konijnvlees wordt (te) weinig gedaan bij de meeste van ons, terwijl het een hoogwaardig stukje voedsel voor ons is (zie hieronder). De konijnensector die hier dagelijks mee bezig is wordt dan hiervoor te weinig gewaardeerd. Daarom zou ik zeggen; eet eens wat vaker konijn.

Konijn, een goede bron van belangrijke voedingsstoffen

Konijn is rijk aan hoogwaardige eiwitten, vitamine B12, ijzer en selenium. Het is ook een goede bron van vitamine B6, zink en omega 3-vetzuren (zie verder).

100 g konijn levert gemiddeld ongeveer:

- 92 % van de benodigde hoeveelheid vitamine B12 per dag
- 78 % van de benodigde hoeveelheid selenium per dag
- 38 % van de benodigde hoeveelheid eiwitten per dag
- 31 % van de benodigde hoeveelheid ijzer per dag
- 28 % van de benodigde hoeveelheid vitamine B6 per dag
- 22 % van de benodigde hoeveelheid zink per dag

Konijn biedt veel voedingsstoffen voor relatief weinig calorieën

Een portie konijn van 100 g levert gemiddeld 145 kcal en 8 g vet. Een konijnenbout is het magerste stuk met ongeveer 120 kcal en 4 g vet per 100 g. Het voorkwartier (schouder met karkas) levert meer calorieën en vet (ongeveer 200 kcal en 14 g per 100 g). Hou ook de bereiding licht en gezond door er zelf geen vetrijke ingrediënten zoals room, boter en gefrituurde bereidingen aan toe te voegen en het te serveren met een ruime portie groenten naar keuze en volgens het seizoen.

Konijn heeft een gunstige vetzuursamenstelling

Het vet in konijn bestaat voor ongeveer 40 % uit verzadigde vetzuren en voor ongeveer 60 % uit onverzadigde vetzuren. In vergelijking met andere vleessoorten bevat het ook opvallend meer linolzuur (2,25 g per 100 g) en van het omega 3-vetzuur alfa-linoleenzuur (0,57 g per 100 g). Dat is telkens ongeveer een vierde van de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid. Deze zogenaamde essentiële vetzuren kunnen we niet zelf synthetiseren en moeten we bijgevolg uit onze voeding halen. Deze gunstige vetzuursamenstelling is mede te danken aan de uitgebalanceerde voeding van de dieren met onder meer luzerne.

Wijzigingen in ongediertebestrijding

Alleen nog professioneel gebruik
Het college wil dat vanaf 1 januari 2023 bestrijdingsmiddelen voor knaagdierbestrijding alleen nog gebruikt mogen worden door opgeleide professionele gebruikers die werken voor gecertificeerde bedrijven en instellingen. Ook agrariërs moeten gecertificeerd zijn om de middelen op het bedrijf te mogen gebruiken.

Stapsgewijze bestrijdingsmethode
Professionele gebruikers moeten opgeleid zijn in Integraal Plaagdier Management (IPM). Dat is een stapsgewijze bestrijdingsmethode: eerst wordt gewerkt aan het wegnemen van voedsel en schuilplaatsen en met niet-chemische bestrijdingsmethoden, als laatste kunnen chemische bestrijdingsmiddelen worden ingezet.
Samenvattend: per 1 januari 2023 moeten professionele gebruikers gecertificeerd zijn en conform IPM werken bij het toepassen van deze bestrijdingsmiddelen.

Overgangstermijn
Gedurende een overgangstermijn mogen oude verpakkingen waarop de nieuwe regels nog niet staan, worden verkocht tot 29 juni 2023. Deze oude verpakkingen mogen nog gebruikt worden tot 26 december 2023. Particulieren mogen in de overgangstermijn de middelen nog gebruiken, maar na 26 december 2023 niet meer.

Dit betekend dat de huidige ongedierte bestrijding licenties per 31-12-2022 vervallen.
Wees voorbereid op het eindigen van uw KBA licentie. Zuid-Oost Salland denkt met u mee en verkoopt de middelen scherp geprijsd.

Recept; Beef Wellington, een échte kerstklassieker

Ingrediënten (4 pers.)
600 g ossenhaas, aan 1 stuk van gelijke dikte
1 el olie
25 g boter
100 g sjalotten, fijngesneden
250 g champignons, fijngehakt
200 g cantharellen, fijngehakt
2 cm gemberwortel geraspt
1 tl tijmblaadjes
6 plakjes diepvriesbladerdeeg, ontdooid
100 g rauwe ham, in dunne plakken
1 eierdooier, losgeklopt

Bereiding
De voorbereiding (1t/m9): kan eventueel ook 1 dag van tevoren.
1 Dep het vlees droog met keukenpapier en bestrooi het rondom met zout en peper.
2 Verhit de olie en boter in een pan en bak het vlees in ± 3 min. aan alle kanten bruin. Neem het vlees uit de pan en laat afkoelen op kamertemperatuur.
3 Draai het vuur lager en bak de sjalot, champignon en cantharel zachtjes in het braadvocht. Voeg de gember en tijm toe en bak alles tot al het vocht verdampt is. Breng op smaak met zout en peper, schep het mengsel in een kom en laat afkoelen.
4 Leg de plakjes bladerdeeg op elkaar en rol ze met een deegroller uit tot een plak van ± 20×30 cm. Leg een stuk plasticfolie op het aanrecht en leg het deeg erop.
5 Bedek het deeg met plakken ham tot dezelfde breedte als het stuk ossenhaas en lang genoeg om rondom het stuk vlees te wikkelen.
6 Bedek de ham met de vulling en leg de ossenhaas in het midden. Wikkel het deeg, de vulling en ham m.b.v. het plastic rond de ossenhaas en druk goed aan. Verwijder de folie.
7 Bestrijk de uiteinden van het deeg met eierdooier en sla het deeg rond de vleesrol. Plak de uiteinden van het deeg goed aan elkaar zodat het vlees helemaal in bladerdeeg is verpakt.
8 Leg de rol met de naad naar beneden op een ingevette bakplaat. Bestrijk het deeg met eierdooier en versier het evt. met vormpjes van bladerdeeg (blaadjes, sterretjes, etc.). Vouw een stukje aluminiumfolie van ± 20×20 cm

op tot een vierkant van ± 5×5 cm en rol daarvan een pijpje. Maak bovenop een gaatje in het deeg en prik het pijpje als een soort schoorsteentje tot in de vulling. Zo kan de waterdamp die tijdens het garen ontstaat ontsnappen. Als dat niet kan, bolt het deeg en kan het knappen.
9 Bewaar de beef wellington in de koelkast en haal hem ± 1 uur voor het braden eruit om op kamertemperatuur te komen.

Bereiden:
1 verwarm de oven voor op 180ºC.
2 Bak de wellington iets onder het midden in de oven in ± 40 min. gaar en bruin.
3 Laat ± 10 min. rusten en snijd de wellington aan.

Kooktips
Let op: Houd de kerntemperatuur van de beef goed in de gaten. Haal het vlees uit de oven bij 55 graden, het gaart altijd nog een beetje na.' Voor een extra feestelijke effect kunt u de Beef Wellington met leuke motiefjes van bladerdeeg versieren, zoals blaadjes of dierfiguren. `Plak` deze met wat water op het deeg en bestrijk het geheel daarna met eidooier.

Serveren
Tip: Alle soorten (winter)groenten smaken hier lekker bij. Pastinaak of wortel bijvoorbeeld en natuurlijk ook aardappeltjes.
Snijd deze in elegante reepjes en marineer ze in olijfolie met wat grove takken rozemarijn en tijm, knoflooktenen, peper en zout. Rooster de groenten 8-10 minuten mee in de oven (200 graden Celsius)

Eet smakelijk

20 vragen aan Jantje

Naam; Jan Oosterwijk.
Woonplaats; Lettele.
Functie bij ZOS; Chauffeur Zakgoed en bulk wagen.
Hoe lang werk je al bij ZOS; 44 jaar.
Vertel eens iets over jezelf; Ben 65 jaar. Woon in Lettele, in mijn vrijetijd mag ik graag m'n broer helpen op de boerderij. Ga graag naar menpaarden wedstrijden en help tijdens de kermis in Lettele daar waar nodig is.

Wat zijn je sterke kanten? Ik weet precies waar onze klanten het zakgoed willen hebben liggen, ik ben super gedreven en sta op zaterdag altijd klaar, niks is mij te gek.
Wanneer heb je voor het laatst keihard moeten lachen? En waarom? We ouwehoeren hier de hele dag door.
Wat was/is jouw bijnaam? Joost.
Wat is jouw favoriete moment van de dag? De ochtend omdat ik dan weer aan het werk mag.

Hoe ziet jouw werk dag eruit? Ik haal elke ochtend de zakgoed wagen op in Heeten en dan kijk ik wat er allemaal gedaan moet worden. De ene keer zit ik op de zakgoedwagen de andere keer op de bulk wagen.
Over welk onderwerp praat je het liefst? Werk en boeren.
Lekkerste eten? Gewoon Hollandse korst, niks van dat aparte spul.
Dit wilde ik als kind worden; Boer.

Naar dit restaurant 'moet' je echt eens toe? Reimink Heeten, altijd goed, lekker en gezellig.
Ik verdiende mijn eerste geld met? Upperman in de bouw bij Opdeijn
Hier kun je mij altijd voor bellen? Een extra ritje op de bulkwagen.
Ik sta bij mijn collega's bekend als? zeeeeeer collegiaal en druk.
Dit zit er in mijn broodtrommel? Bruin brood en af toe een krentenbol.
Deze radiozender luister ik het liefst tijdens het werk? Radio Oost.
Welke 3 woorden omschrijven jou het beste? Druk, druk druk.

Foutje bedankt

En dan moet
je scheppen.

Gelukkig met
goeie hulp.

Winnaar Beurs Hardenberg 2022

Tijdens de beurs in Hardenberg hadden we weer een leuke win actie. Raad het gewicht van de zak met voer. Het gewicht was 4,31 kg.

Edwin Kemper zat er met 4,3 kg er het dichts bij en is winnaar geworden van de 1000 kg voer.

Afscheid Tonnie Bosman

We hadden zijn werkplek mooi versiert.

Hans heeft een mooi woordje gedaan.

En voor de aller laatste keer sloot Tonnie het pand af.

Zuid - Oost Salland

Natuurlijk goed en altijd scherp in diervoeders

Mezenbollen

Emmer
à 30 stuks

6,95

Voorverkoop Vuurwerk en Carbid

29 t/m 31 dec

Let op de folder en bestel online via onze site

www.zuidoostsalland.nl

Strooivoer

Voor buiten vogels

Konacorn

20 kg

19,95

Antivries

Ruitensproeier

5 kg

~~6,99~~

4,95

Dorpsstraat 51 Heeten
0572-381 541

Stationsweg 4 Haarle
0548-595 662

Aanbiedingen zijn de hele maand December 2022 geldig. Prijswijzigingen en druk- & zetfouten voorbehouden. Afgehaald in Heeten of Haarle.

Werklaars

Alberta zwart gevoerd

Thomas bruin ongevoerd waterdicht

Op=Op **75,00**

Alleen in Heeten op voorraad

Pilot jack

Zwart of Marine

~~59,95~~

49,95

Kettingzaagolie

Kroon

1 liter

~~9,45~~

6,95

5 liter

~~32,95~~

27,95

Kroon

1x kruipolie

1x tefspray

1x siliconenspray

Deze 3 bussen

Van ~~33,60~~

Voor **23,95**

Andere combinaties niet mogelijk!

www.zuidoostsalland.nl

Winkel Heeten		Kantoor Haarle
ma t/m vrij	08.30 – 18.00 uur	07.30 – 16.30 uur
za	08.30 – 16.00 uur	gesloten
Zo	gesloten	gesloten

Aanbiedingen zijn de hele maand December 2022 geldig. Prijswijzigingen en druk- & zetfouten voorbehouden. Afgehaald in Heeten of Haarle.